

TLAČOVÁ SPRÁVA I. (15. august 2005)

Nekomerčná filmová prehliadka XI. Projekt 100 – 2005 v novom termíne

Nekomerčná putovná prehliadka PROJEKT 100 je od roku 1994 významnou súčasťou filmového diania na Slovensku, tradične prináša divákovi významné diela zo zlatého fondu svetovej kinematografie, ale aj najnovšie filmy, ktoré zaznamenali úspech na prestížnych medzinárodných filmových festivaloch. Tento rok sa koná jej jedenásty ročník, ktorého novinkou je presun termínu konania z jarných mesiacov na jesenné. Projekt 100 – 2005 sa bude konať od 15. septembra do 15. decembra 2005 a zapojilo sa do neho 40 kín (37 filmových klubov, kino Tatra Bratislava a multiplexy Palace Cinemas Bratislava a SonyCineMax Trnava). Aj tento rok Projekt 100 ponúka divákovi desať filmov.

Jedenásty ročník ojedinelej prehliadky Projekt 100, ktorá okrem iného sleduje aj vzdelanie a kultiváciu filmového diváka, opäť prináša výber toho najlepšieho zo svetovej kinematografie. V jej programe figurujú filmy *Metropolis* (1927) Fritza Langa z éry nemého filmu, ďalej snímky *Moderná doba* (1936) Charlieho Chaplina, *Kto sa bojí Virgínie Woolfovej?* (1966) Mikea Nicholasa, *Polnočný kovboj* (1969) Johna Schlesingera, *Taking off* (1971) Miloša Formana, *Plechový bubienok* (1979) Volkera Schlöndorffa a *Otec na služobnej ceste* (1985) Emira Kusturicu. Najnovšiu kinematografiu zastupujú snímky *Revízori* (2003) Antala Nimróda a *Dve tváre Very Drake* (2004) Mikea Leigha. Po tretíkrát v histórii prehliadky Projekt 100 došlo k rozdielu v programe slovenskej a českej časti a namiesto v Čechách uvádzaného filmu *Vojtěch, řečený sirotek* (1989) Zdeňka Tyca sa na Slovensku bude premietiť film *Káva a cigarety* (2003) Jima Jarmuscha.

Organizátori prehliadky Projekt 100 aj tento rok v spolupráci s redakciou mesačníka o filmovom dianí na Slovensku Film.sk pripravujú pri príležitosti konania prehliadky Projekt 100 programový bulletin, ktorý vyjde ako zvláštne vydanie Film.sk 9/2005 – Projekt 100. Jeho obsahom budú odborné recenzie na filmy Projektu 100 od renomovaných autorov, doplnené filmografiami režisérov, výrobnými údajmi k jednotlivým titulom a kompletným programom prehliadky. Obsahom bulletinu bude aj súpis všetkých filmov, ktoré Projekt 100 za svoju doterajšiu existenciu priniesol do českých a slovenských kín.

Projekt 100 – 2005 na Slovensku organizujú Asociácia slovenských filmových klubov (ASFK) a Slovenský filmový ústav (SFÚ). Prehliadka sa koná s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR, Štátneho fondu ČR pre podporu a rozvoj českej kinematografie a Ministerstva kultúry Českej republiky.

Viac informácií nájdete na www.asfk.sk a www.sfu.sk.

ASOCIÁCIA
SLOVENSKEJ
FILMOVÝCH
KLUBOV

Projekt 100 – 2005 XI. ročník

Projekt 100 – 2005 sa presunul z jarných mesiacov na jesenné a prinesie filmové lahôdky nielen do filmových klubov. Na Slovensku sa bude konať od 15. septembra do 15. decembra 2005.

Projekt 100 – 2005 je pokračovaním najväčšej putovnej nekomerčnej česko-slovenskej filmovej prehliadky vo vybraných filmových kluboch a kinách na Slovensku, ktorá prináša divákovi významné diela zo zlatého fondu svetovej kinematografie, ale aj najnovšie filmy, ktoré zaznamenali úspech na prestížnych medzinárodných filmových festivaloch. Aj tento rok ponúkne desiatku slávnych diel filmovej histórie i súčasnosti. Všetky sa hlboko zapísali (resp. majú predpoklad sa zapísať) do filmovej histórie a ich prítomnosť v našej distribúcii určite poteší každého milovníka filmového umenia. Každý rok sa do prehliadky zapojí vyše tridsať filmových klubov a artkín, ktoré počas troch mesiacov ponúkajú svojim filmovým fanúšikom to najlepšie, čo vzniklo vo svetovej kinematografii.

PROJEKT 100 je od roku 1994 významnou súčasťou filmového diania na Slovensku.

PROJEKT 100 – 2005 zahŕňa tieto filmy:

Plechový bubienok

Káva a cigarety

MODERNÁ DOBA (r. Ch. Chaplin, USA, 1936, 89 min.)

Scenár: Charles Chaplin

Kamera: Rollie Tothroh, Ira Morgan

Hudba: Charles Chaplin

Hrajú: Charles Chaplin, Paulette Goddard, Henry Bergman

Charles Chaplin a jeho súboj so strojmi v ére, ktorá nie je príliš naklonená ľuďom. Spoločenská satira nakrútená v konvenciách pantomímy nemého obdobia, protest proti nehumánnym aspektom technickej civilizácie a automatizácie ľudského života. Film je vybudovaný ako mozaika epizód, každá z nich má vlastnú výstavbu gagov, geniálne sa v nich uplatňuje zmysel pre humor, iróniu a sarkazmus.

TAKING OFF (r. M. Forman, USA, 1971, 93 min.)

Scenár: Miloš Forman, Jean-Claude Carrière, John Guare, John Klei

Kamera: Miroslav Ondříček

Hudba: Catherine Heriza

Hrajú: Lynn Carlinová, Buck Henry, Georgia Engelová, Tony Harvey (Tony), Audra Lindleyová, Paul Benedict, Vincent Schiavelli, David Gittlerová, Ike a Tina Turner a ďalší
Vfúdny pohľad na mladých ľudí generácie 70-tych rokov, ich nádeje, želania i problematické vzťahy so svojimi váženými, staromódnyimi a pokryteckými rodičmi. Larry a Lynn Tynovci tvoria typickú americkú rodinu s neodmysliteľnými starosťami a dcérou Jeannie, ktorá berie drogy. Keď Jeannie odíde z domu, jej rodičia sa stretávajú s ďalšími ľuďmi, ktorým utiekli deti a zisťujú, že ich odchod člena rodiny môže obohatiť – zrazu majú priestor, aby znova objavili život, aby sa k sebe opäť priblížili.

REVÍZORI (r. Antal Nimród, Maďarsko, 2003, 105 min.)

Scenár: Jim Adler, Antal Nimród

Kamera: Gyula Pados

Hudba: Neo

Hrajú: Sándor Csányi, Zoltán Mucsi, Csaba Pindroch, Sándor Badár, Zsolt Nagy, Bence Mátyási, Gyözö Szabó, Eszter Balla, Lajos Kovács, György Cserhalmi, Zsolt László, Balázs Mihályfi a ďalší

Film sa odohráva v tuneloch a na stanicích budapeštianskeho metra. Asi dvadsaťročný muž menom Bulcsú je kontrolór a so skupinou svojich kontrolórov musí v metre vzdorovať nielen cestujúcim, ale tiež kontrolným akciám konkurenčnej skupiny kontrolórov. Je tu ešte ďalší mladý muž – zo Spoločnosti za oslobodenie cestujúcich, ktorý musí vyvinúť značné úsilie, aby unikol kontrolórom. Ďalší muž je bezdomovec a spí v metre. Do jeho dcéry sa zaľúbi kontrolór Bulcsú. Voľne tu pobieha maskovaný zabijak... Skrátka, deje sa toho veľa a žiadne limity tu neplatia. Sekvencie naháňačiek v stanicích a tuneloch sú jedinečnými kameramanskými a strihačskými počinnmi tohto maďarského filmu. Film získal Cenu za najlepší prvý film, najlepšiu kameru, Cenu zahraničných kritikov a Cenu za najúspešnejší maďarský film v kinách v roku 2003 na 35. Maďarskom filmovom týždni 2004.

Taking Off

Dve tváre Very Drake

OTEC NA SLUŽOBNEJ CESTE (r. Emir Kusturica, Juhoslávia, 1985, 136 min.)

Scenár: Abdulah Sidran

Kamera: Vilko Filač

Hudba: Zoran Simjanović

Strih: Andrija Zafranović

Hrajú: Moreno di Bartoli, Predrag Miki Manojlović, Mirjana Karanović, Mustafa Nadarević, Mira Furlan, Predrag-Pepi Laković, Pavle Vujisić

Príbeh o strate otca v kontexte rozchodu Titovej SFRJ s Kominternou, ktorý sa odohráva na začiatku 50-tych rokov, keď krajinu zachvátili politické čistky. Film očami deväťročného Malika rozpráva príbeh jednej z postihnutých rodín. „Služobná cesta“, na ktorú jeho otec odchádza, je pracovným táborom, do ktorého sa dostal kvôli nevinnému komentáru karikatúry v novinách. Voľná predohra k filmu *Spomínaš na Dolly Bell?* (v scenároch k obom filmom mali pôvodne členovia rodiny rovnaké mená) je napriek vážnosti témy plná melanchólie a jemného absurdného humoru.

POLNOČNÝ KOVBOJ (r. J. Schlesinger, USA, 1969, 113 min.)

Scenár: Waldo Salt

Kamera: Adam Holender

Hudba: John Barry

Hrajú: Dustin Hoffman, Jon Voight, Brenda Vaccarroová, John McGiver, Ruth Whiteová a ďalší

Slávna americká filmová dráma režiséra Johna Schlesingera. Film získal v roku 1970 Oscary v kategórii najlepší film, najlepšia réžia a scenár. Deziluzívny pohľad anglického režiséra na New York ako miesto príkrych sociálnych protikladov, sklamaných snov a nádejí naivného vidieckeho chlapca z ďalekého západu, salónneho kovboja Joe Bucka. Príbeh dvoch ľudí, ktorých náhoda dá dokopy a ktorých mesto vyvrhne ako nepotrebné na smetisko ľudských osudov, obohatil vynikajúcim výkonom Dustin Hoffman v úlohe chromého tuberkulózneho stroskotanca.

Metropolis

Otec na služobnej ceste

METROPOLIS (r. F. Lang, Nemecko, 1927, 118 min.)

Scenár: Fritz Lang a Thea von Harbou

Kamera: Karl Freund a Günther Rittau

Hudba: Gottfried Huppertz

Hrajú: Alfred Abel, Brigitte Helm, Rudolf Klein-Rogge, Fritz Rasp, Theodor Loos, Curt Siodmak, Fritz Alberti, Grete Berger a ďalší

Sci-fi? V európskom kontexte radšej spoločensko-kritická metafora v podaní vtedajšieho prominenta Fritza Langa. Film – hmota, „geometria architektúry“ (slovami Lotti H. Eisnerovej) a technicky najnáročnejší film známych ateliérov UFA pred finančným krachom. Herecká kreácia Brigitte Helm (vedľa Luisy Brooks asi najvýraznejšej ženskej predstaviteľky nemeckého expresionizmu) poskytuje zložitú dvojrolu v náročných podmienkach nemého filmu. Ako pre väčšinu expresionistických filmov, aj pre Metropolis je príznačné technické novátorstvo, vrátane revolučného triku s použitím veľkých zrkadiel s názvom Schuftanov proces.

PLECHOVÝ BUBIENOK (r. V. Schlöndorff, SRN / Francúzsko, 1979, 142 min.)

Scenár: Jean-Claude Carrière, Schlöndorff, G. Grass, Franz Seitz

Kamera: Igor Luther

Hudba: Maurice Jarre a Friedrich Meyer, pieseň Lothar Brühne

Hrajú: Mario Adorf, Daniel Olbrychski, Andréa Ferréol, Heinz Bennent, Ilse Pagé, Otto Sander, Charles Aznavour, Stanislaw Michalski, Beata Pozniak a ďalší

Dej sa odohráva v rokoch 1899 – 1945 a sleduje osudy postáv na pozadí premien mesta Gdaňsk, medzi nimi aj Oskarov príbeh. Oskar má podľa Schlöndorffa dve typické vlastnosti svojej doby: odmietanie a protest. Bráni sa účasti vo svete dospelých tak dôsledne, že odmietne vyrásť. Protestuje tak nahlas, že jeho hlas rozbije sklo. Jedným z mnohých problémov realizácie bolo obsadenie hlavnej úlohy. Po dohode s autorom bolo rozhodnuté, že Oskar musí byť chlapec, nie lilipután. Šťastná voľba padla na Davida Benneta. Film okrem iného získal Zlatú palmu na MFF v Cannes ex aequo a Oscara za najlepší cudzojazyčný film.

KÁVA A CIGARETY (r. J. Jarmusch, USA / Japonsko / Taliansko, 2003, 96 min.)

Scenár: Jim Jarmusch

Kamera: Tom DiCillo, Frederick Elmers, Robby Müller, Ellen Kuras

Hudba: rôzne piesne

Hrajú: Roberto Benigni, Steve Buscemi, Iggy Pop, Tom Waits, Cate Blanchett, Alfred Molina, RZA, Bill Murray a ďalší

Jim Jarmusch od roku 1986 nakrúcal krátke čiernobiele filmy s jednoduchým dejom: dve či viac postáv v nich popíjajú kávu, fajčia a debatujú na rôzne témy. Hrajú ich známi, zväčša americkí herci a hudobníci, ktorí sa pred kamerou evidentne zabávajú a improvizujú. Najznámejší z filmov s Iggy Popom a Tomom Waitsom dokonca získal Zlatú palmu na MFF Cannes 1993. V roku 2003 sa ich režisér rozhodol doplniť šiestimi novinkami do celovečerného filmu. Len u Jarmuscha môžete vidieť ako sa herec Bill Murray baví s hipoppermi GZA a RZA, či ako Jack a Meg z kapely White Stripes debatujú o vynálezoch Nikolu Teslu. Hoci je tento film v režisérovej tvorbe skôr výnimkou, sú v ňom niektoré jeho typické témy a režijné postupy.

DVE TVÁRE VERY DRAKE (r. M. Leigh, 2004, GB / FR / Nový Zéland, 125 min.)

Scenár: Mike Leigh

Kamera: Dick Pope

Hudba: Andrew Dickson

Hrajú: Imelda Staunton, Richard Graham, Eddie Marsan, Anna Keaveney, Alex Kelly, Daniel Mays

Londýn, rok 1950. Vera Drake žije s manželom Stanom a s dospievajúcimi deťmi Sidom a Ethel. Nie sú bohatí, ale tvoria šťastnú a blízku rodinu. Vera upratuje domy, Stan je opravárom v bratovej garáži. Sid sa učí za krajčírca a Ethel pracuje v továrni, testujúcej žiarovky. Ale dobroprajná Vera má aj vedľajšiu činnosť, ktorú tají pred ostatnými: bez nároku na peniaze pomáha mladým ženám ukončiť ich neželané tehotenstvo. Keď je jedno z dievčat po vykonaní potratu urýchlene prevezené do nemocnice, policajné vyšetrovanie vedie k Vere. Jej svet sa úplne zrúti... Režisér povedal: *"Nie je na mne, aby som objasňoval Veru Drake. Morálne dilemy mojich filmov hľadajú odpovede na otázky a nie je jednoduché ich rozriešiť. A je na každom z nás konfrontovať tieto problémy s otvorenou myslou a bez straty nášho porozumenia."* Film získal Zlatého leva za najlepší film na MFF v Benátkach 2004 a Imelda Staunton Volpiho pohár za najlepší herecký výkon.

Kto sa bojí Virginie Woolfovej?

Revízori

KTO SA BOJÍ VIRGINIE WOOLFOVEJ? (r. M. Nichols, USA, 1966, 132 min.)

Scenár: Edward Albee

Kamera: Haskell Wexler

Hudba: Alex North

Hrajú: Elizabeth Taylor, Richard Burton, George Segal, Sandy Dennis

Príbeh starnúceho profesora a jeho ženy (dcéry rektora), ktorí si spestrujú život vymyslenými príbehmi a množstvom krutých hier, prostredníctvom ktorých si vzájomne rozdzierajú duše (pravdepodobne preto, aby si dokázali, že ešte žijú). Príbeh sledujeme spolu s mladšou dvojicou, ktorá stojí takmer na počiatku ich vzťahu a kariéry a na rozdiel od starších ešte má zábrany – „predstiera“ nielen ostatným, ale aj sebe najrôznejšie ilúzie o živote. Čo bolo v 60-tych rokoch nové a prekvapivé, dnes nás už natoľko nezaskočí, ale o to viac nás láka voyerstvo, nazeranie za záclonku citov a nočných môt niekoho cudzieho.

Moderná doba

Polnočný kovboj